

KISA ÖZET

GAGAVUZ TÜRKÇESİNDE İSTEMİ FARKLILAŞAN FİLLER

Alper Kara

Tezimizde Gagavuz Türkçesindeki isimlerin fiillere bağlanırken hangi hâl eklerini aldığı, yani istem konusu işlenmiştir.

Çalışmamız temel olarak dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde hâl ekleri ve istemle ilgili kısaca bilgiler verilmektedir. İkinci bölümde, Gagavuz Türkçesine ait kiril harfleriyle yazılan Uzun Kervan adlı tarihi romanın ilk bölümünün Latin harflerine çevirisi yapılmıştır. Üçüncü bölümde, Latin harflerine çevrilen bu roman Türkiye Türkçesine çevrilmiştir.

Dördüncü bölümde ise eserin çevrilen kısmından yola çıkarak Gagavuz Türkçesinde istemleri farklılaşan fiillerin bulunduğu cümleleri göstermeye çalıştık. İstem değişikliği olan fiillerin bulunduğu cümleler eserden seçilip farklı olan istem kelime üzerinde koyu renkli harfle gösterilmiştir. Sonra da istem değişikliği olan cümlenin Türkiye Türkçesindeki karşılığı verilerek istem değişikliğine dikkat çekilmiştir.

Çalışmanın sonuç bölümünde istem farklılaşmasının Gagavuz Türkçesindeki yerini ve önemini ortaya koyduk. Bundan sonra istem ile ilgili yapılacak çalışmalara da yardımcı olması açısından önemli olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: İstem, Gagavuz Türkçesi, Türkiye Türkçesi, hâl ekleri, isim, fiil, istemi farklılaşan fiiller.

ABSTRACT

GAGAVUZ TÜRKÇESİNDE İSTEMİ FARKLILAŞAN FİLLER

Alper Kara

In our thesis; it is explained that nouns take which appendixes when connecting verbs so subject of valenz in Gagavuz Turkish.

Basically; our study consists of three sections.

In the introductory section called as first section; a brief state of knowledge are given about appendixes and valenz. In the second section; the first part of the historical novel named as Uzun Kervan which had been written in Cyrillic letters belongs to Gagavuz Turkish is translated to Latin alphabet. In the third section; this novel translated to Latin alphabet is translated to Turkey Turkish.

In the fourth section; in the light of translated part of novel, we have tried to show the sentences in which verbs are differing valenz. Sentences which have valenz differs has been chosen from novel and different valenz has been shown with different color. Then; valenz change has been displayed in sentence by giving Turkey Turkish.

In the last part of the study; we gave place to result section. We put in place in Gagavuz Turkish and the importance of the work we have done. The valenz study is important that it shows the features of Gagavuz Turkish. We think that it will be important in terms of being an example in the study related to valenz from now on.

Key words: Valenz, Gagavuz Turkish, Turkey Turkish, appendixes, noun, verb, valenz differing verbs.